

ΑΠΟ ΤΙΣ ΟΜΙΧΕΣ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΣΤΑ ΦΩΤΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΑΡΛΩ

(Άρθρο ενός παλαιού συντρόφου και φίλου του)

Ο Σαρλώ όπως εινε σήμερα

Τά χέρια που έστειλαν τους τελευταίους χαρτσιούς, τα νανήμια που κοινοτύουσαν στον αέρα, τα μάτια που δάκρυζαν στην προκειμένη, έσθδαν αγιά - αγιά πίσω μας. Και καθώς ή δαχτυλάρα του βατοριού άρχισε να παανίζη ένα συναρπαστικό σκολό, έγκρισα προς τών μελαγχολικό σύντροφό μου, ένα νέο, σοβαρά ντυμένο, που όνειροπόλσσε με τα μάτια χαρφωμένα στις άστες της Άγγλίας, και τού είπα :

—Δοιπόν, Τσάρλι, να που φεύγομε !
—Ο Τσάρλι Τσάπλιν χαμογέλασε και μ' έπιασε άπ' τού μπράτσο.
—Νά, Μπέοτ, άπάντησε, με την ήρεμη και γλυκειά φωνή του, φεύγομε ! Δέν καταλαβαίνε κανείς πόσο αγαπάει τη γημά - Άγγλία, παρά μόνον όταν φεύγη μακριά της ...
—Σιγά - σιγά ή γέφυρα άρχισε να συγκλονίζεται άπ' τού μονότονο πάμ - τού της μηχανής και στην σγαλιά τού δειλνού άνογγότανε ό φλοιστός, που έκανε ή πλώρη, σβίζοντας τά ζύματα.
—Έξ ένστίτοιο ό Τσάρλι κ' έγώ γυρισίμα κ' έντυτάξίμα προς δυοιάς, προς τών άτέραντο θαλάσσιο δρόμο, που ξανοιγότανε μεγάλειόδης μπροστά μας, γεμάτος ύποσχόσεις και μυστήρια.

Όπτε ποό περνούσε άπ' τού μαλό τότε ότι από τους δεκαπέντε συντόφους, που άποτελοίσαμε τού θίασο τών «Μούιγκ - Μπίοντ», ό λεπτός και εύδοσήςτος εκείνος νέος, που τόσοσ αγαπούσε ό κόσμος, θά γινότανε σε λίγα χρόνια μέσα ό ένδοξότερος άνθρωπος τού κόσμου. Με τού πάθος που είχε για τού θέατρο, με τούς χαρτσιόμενος τρόπους του, με την κομική του μεγαλοφία και τη μεγάλη του άφέλεια και άπλότητα, έλπίζαμε πως θ' άνεβαινε ψηλά, πολύ ψηλά. Μα όσο και νάνα, ή έπιτυχία του ξεπέρασε όλες μας τις προβλέψεις.

Εγοάρησαν πολλές ιστορίες τού Τσάπλιν. Είνε ό άνθρωπος που έχει περιγραφή περισσότερο από κάθε άλλον στον κόσμο, ό άνθρωπος που έχει δώσει τις περισσότερες συνεντεύξεις. Μα ίσως μένει άκόμα κάποια θέσι για ένα γέλιο, που θυμάται τόν Σαρλώ από τόν καιρό που ήταν ό καλύτερός τού σύντροφος και φίλος, από τόν καιρό που ό κινηματογράφος ήταν άκόμα μια παράξενη εφεύρεσι, σχεδόν άχρησιμοποίητη. Τό Κόλλινγτον μόλις διακηρύσσονε τότε στο χάρτη τών Ήνωμένων Πολιτειών. Ήμασσε στο έτος 1910. Ό περίφημος θίασος τού Φρέντ Κάρονο είχαν επιβιβασθεί στο ύπεροκεάνειο που άνέφερα, για να επισκεφθί

Ο Σαρλώ πρό είκοσι έτών, όταν έπαιζε με τόν θίασο τού Φρέντ Κάρονο.

ζωή σ' αυτόν τόν δυστυχημένο, άν τόν λυτάσαι, ξανακοινοίρησε ό Ήλιός.
—Ας γίνη έτσι, είτε άργά ή Μύρθα, χωρίς να σηκώση τού κεφάλι της.
—Ο Ήλιός τότε φώναξε :
—Κατεβάστε τόν κατάδικο και άφήστε τον ελεύθερο.
Και κατόπιν έπρόσθεσε με μεγαλοτόπεια :
—Σήμερα ό άρχηγός σας ό Ήλιός παντρεύεται την πεντάμορφη Μύρθα και δίνει χάρι στο δολοφόνο ...

Από μέρες περνούσαν. Η Μύρθα ήταν παιά γυναίκα τού άρχηγού τού βασιλείου τών Τοιγγάνων. Έλαμπε σαν την άνοιξη μέσα στα μεταξωτά φορεσιά της και στα μαλακταμένα της στολίδια.
—Ο όορο την άπάντησε ένα δειλό και μ' ακρό χαμόγελο της είπε :
—Παλλά μου άγάπη, ξεπλάστηρες κ' ήθελες να γίνης βασίλισσα και τ' αυτό μ' έσοικες. Δέν είν' έτσι, Μύρθα ;
—Εκείνη γύρισε περήφανα στους Τοιγγάνους που την άκολούθηδαν και είπε :
—Δέν βλέπετε ; Ό άνθρωπος αυτός είναι τρολλός ! Διόξετε τον !...
—Ο όόρος την ζήτησε τότε με τά μάτια γυρολόιμένα, με τού πρόσποπο φουχιά άλλοιωμένο. Έπειτα έμτηξε ένα σαρκαστικό γέλιο, σαν ούρλιασμα τρολλού, και τώβαλε στα πόδια, άνάμεσα στο πλανό δάσος.
Κανείς παιά δέν τόν ξανάειδε, κανένας δέν ξανάκονσε γι' αυτόν.

πρώτη φορά την Άμερική.
Είμασσε δεκαπέντε όλοι - όλοι. Μαζέ μας βρισκότανε κ' ό Στάν Λορελ, που έγινε επίσης ένας από τούς μεγαλειότερους κομικούς τού κόσμου. Πιό αγαπημένος θίασος δέν μπορούσε να γίνη. Άποτελοίσαμε σχεδόν μια οικογένεια. Μεταξύ μας έπιρατοόσε ένα πνεύμα αλληλεγγύης και συναδελφικής αγάτης, που τίποτε δέν μπορούσε να την διαταράξει. Έλειπε έντελώς από την παρέα μας ή επαγγελματική ζήλεια, γιατί συνήθισαμε ν' αγαπούμασε σαν άδέλφια, στο δύσκολο σχολείο τών περιοδειών μας στις επαρχίες.
—Εγώ τότε ήμουν ό σκηνογράφος τού θίασου, αλλά έπαιξα κ' όλοσ τούς άντιρικούς ρόλους, εκτός άπ' τού ρόλο τού «μειθυμένου νερίου», που ήταν άποκλειστική ειδικότης τού Τσάρλι.

Τόν Τσάρλι τόν έφερε για πρώτη φορά στο θιασάκι μας ό Φρέντ Κάρονο, ό αδελφός τού Σίντνεϋ. Ό Σίντνεϋ έπαιζε τότε σε μια κομωδία τού Κάρονο, που είχε τόν τίτλο «Υδρας». Μία μέρα λοιπόν ήρθε και τού είπε :

—Κυβερνήτα (έτσι λέγαμε τότε τόν διεθυντή μας Φρέντ Κάρονο), μήπως έχετε κανένα μικρό ρόλο για τού άδελφάκι μου, τόν Τσάρλι ; Μπορώ να σας βεβαιώσω πως είνε πιο καλός από μένα, άν και είνε ένα μηδενικό άκόμα. Παίζει τώρα με τά «Όχτώ άγόρια τού Λαγχασία».
Αυτά τά άγόρια άποτελοΐδαν ένα θίασο χορευτών κ' ένας από τούς καλύτερους ήταν κ' ό Τσάρλι.
—Φέγ' τον να τόν δω πρώτα ! άπάντησε ό Κυβερνήτης στο Σίντνεϋ.
Την άλλη μέρα ό Τσάρλι προσελήφθη στο θίασο. Τού έδωσαν να παίξη τού ρόλο τού «λαίμαργου - μετρηθ'» ν' έταίονε τόν...λογιχηκό μισθό τών τριών λιρών την εβδομάδα. Τό ποσόν αυτό τότε τόν είχε ξετρολλάνει. Όπόσο, τά μεγάλα πλατειά πατούσια και τού έξωφωρενικό βάδισμα τού Σαρλώ δέν είνε έφευσε τού Τσάπλιν. Τά ελάνοιρησε κατά πρώτον ένας καλός κομικός, ό Γουόλτερ Γκρόβς, κ' ό Φρέντ Κάρονο τού εισηγάγε κατόπιν σε κάποιο νεώτερο. Ύστερα τά υφώθησε και τ' άποθανάτισε ό Τσάπλιν.

Από την εποχή εκείνη γίναιται τού διαμόνιο τού Τσάρλι. Πολλές φορές ό Φρέντ Κάρονο προσπαθοΐσε τού κάκον να εξήγηση στο θίασο κάποιο νέο σκέρτσσο, κάποια καινούργια παντομίμα, που έφεύρισε. Κι' όταν τέλος έκανε την ύπομνηση του και καθότον νεορισμείος και μουσικισμα στον ιδρωτά, κάποια δειλή φωνή ενυθόριζε :
—Μοΐ έπιτρέπετε, Κυβερνήτα, να δοκιμάσω κ' έγώ ; Μοΐ γίναιται πως ξεκατάλαβα τί θέλετε να πητε...
Κι' ό νέος Τσάρλι έβγαίνε άπ' τη γραμμή και με λίγες χειρονομίες, μ' ένα περπάτημα, με λίγο χορό, μ' ένα μουσασμό, μάζ εξήγησε τού σκέρτσσο τού Κάρονο, τόσο καλά, ώστε ξεσοΐσσε άδύλητα σε χειροροχημάτια.

Πολλές φορές ξεναινα στο ίδιο δωμάτιο με τόν Τσάρλι και μαγευοίμασε τού βραδινό και μας σ' ένα χαμινέτο τού πετρελίου. Πολλές βραδιές πάλι τις περνούσαμε τοιγοιχίζοντας κάποιο από τις ελαφρές κομωδίες τών επαρχιακών ξενοδοχείων !
—Ο Τσάρλι δέν αγαπούσε τούς ξένους. Πολλοί τόν έχαρακτηρίσαν για σόμλι. Η αλήθεια είνε πως έχει έξωρετική εύδοσήςσια. Είνε δειλός και κοβέτα πίσω από μια μάσκα ψυχρότητος, για να προφυλαχθί από τη ζυδαίτητα.
Με μάζ, τούς καθημερινούς τού συντόφους, δέν φερνάνον πάντα τού ίδιο. Πότε χαρούμενος, πότε μελαγχολικός, περνούσε τις ώρες τής άναπαύσεος τού διαβάζοντας κ' εναναλαμβάνοντας τού ρόλο του, ήρεμος και σωπτικός, κ' ύστερα ξεσοΐσσε σε μια εδύμια μεταδοτική, που διεσοκέδαζε όλες τις στενοχώριες μας.

Τέτοσος ήταν ό Τσάρλι τού 1910, καλός σύντροφος, αγαπητός σ' όλο τού μικρό μας θίασο.
—Επαιξε τού ρόλο τού μεθυμένου τόσο φυσικά, ώστε τού κοινό τόν έπαμπε πάντα στα σοβαρά. Καθότανε σ' ένα θεορείο τού προσηγίου, ντυμένος άγρογα, με έπίσημο ένδυμα έσπερίδος. Άξαφνα ό κόσμος τόν έβλεπε να χειροροχητίν δυνατά χωρίς λόγο, ύστερα σηκωνόταν τρολλίζοντας μέσα στο θεορείο και έβγαζε λόγο προς τούς θεατές, άπατηώντας να τόν χειροροχητίν. Κατόπιν έπερτε από τού θεορείο πάνω στή σσηνί, θυμωμένος, οι ήθοποιοί τόν έσηκωναν και τόν άνεβάξαν στή θέσι του, με όλο λίγο αυτός ξανάπερτε...
—Σιωπή !
—Βγάλετε τόν έξω !...
Άκονόγνουςαν θυμωμένες φωνές από την πλατεία. Άλλοι τόν έβορίζαν κ' άλλοι διαμαρτυροΐονταν δυνατά, γιατί διέκοπτε την παράσταση, ώσπου ξεκατάλαβαν στο τέλος πως κ' ό Σαρλώ παρσάστιας έκανε και τότε έσοκάζαν στα γέλια και τόν χειροροχοΐσαν με μανία !...
ΜΠΕΡΤ ΓΟΥ-ΙΛΙΑΜ